

Adroddiad i'r: Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd

Dyddiad y Cyfarfod 4 Hydref 2019

Aelod / Swyddog Arweiniol: Y Cynghorydd Richard Mainon / Steve Price

Awdur yr Adroddiad: Steve Price

Teitl Y wybodaeth ddiweddaraf am Hyfforddiant yr Aelodau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am faterion hyfforddiant aelodau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Ceisio safbwyntiau'r Pwyllgor ar gynnwys a chyfeiriad y rhaglen hyfforddi a datblygu.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried ac yn cyflwyno sylwadau ar y rhaglen hyfforddi a datblygu aelodau.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Hyfforddiant Gorfodol

Cytunodd y Cyngor ym mis Medi 2018 y byddai'r canlynol yn gyrsiau hyfforddiant gorfodol:

- Cod Ymddygiad – unwaith y tymor
- Cynllunio – dau ddigwyddiad hyfforddi y flwyddyn (ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor Cynllunio)
- Trwyddedu – dau ddigwyddiad hyfforddi y flwyddyn (ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu)

- Diogelu Data a GDPR – hyfforddiant blynyddol
- Cyllid Llywodraeth Leol – unwaith y tymor
- Diogelu – unwaith y tymor
- Rhianta Corfforaethol – unwaith y tymor.

Ym mis Mawrth 2019, bu i'r Pwyllgor adolygu'r gofynion gorfodol a chytuno i ofyn i'r Cyngor llawn ddiwygio'r gofyniad diogelu data i unwaith y tymor. Bydd y cais hwn yn cael ei gyflwyno'n ffurfiol pan fydd y Cyngor llawn yn ystyried materion hyfforddi aelodau nesaf.

4.2 Cofnodion hyfforddiant

Trefnir hyfforddiant yr aelodau gan wasanaethau ledled y Cyngor ar bynciau o fewn eu cylch gwaith, gyda rhywfaint o gymorth a gwaith cydlynu canolog gan y Gwasanaethau Democrataidd.

Mae'r Gwasanaethau Democrataidd ac AD wrthi'n ymchwilio i weld a ellid defnyddio system AD y Cyngor i gofnodi hyfforddiant aelodau. Y nod yw sefydlu system well fydd yn cofnodi presenoldeb ac yn cynhyrchu adroddiadau ar gyfer aelodau unigol ac ar gyfer y grwpiau gwleidyddol. Bydd adrodd ar gydymffurfiad â'r gofynion gorfodol – sy'n amrywio yn dibynnu ar rôl yr aelod – yn un o nodweddion allweddol y system adrodd newydd.

Mae'r system wrthi'n cael ei phrofi ar hyn o bryd.

4.3 Adolygiad y Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol

Bydd ffrwd waith Hyfforddi a Datblygu Gweithlu Adolygiad y Gwasanaeth Cymorth Corfforaethol yn ystyried a ellid gwella'r cymorth ar gyfer darparu hyfforddiant i aelodau. Nod y ffrwd waith yw darparu ymagwedd gydgysylltiedig tuag at hyfforddi'r gweithlu allai, o bosib, fod o fudd i hyfforddiant a datblygiad aelodau hefyd.

4.4 Adolygiadau Datblygiad Personol

Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn mynnu bod Adolygiad Datblygiad Personol (ADP) ar gael i bob cynghorydd. Mae'r ADP yn ddull y gall yr aelod a'r Cyngor ei ddefnyddio i asesu anghenion datblygiad personol yr aelod. Byddai'r adolygiad yn cael ei osod yng nghyd-destun rôl yr aelod, eu dyheadau ar gyfer yr hyn yr hoffent ei gyflawni, diben a dyheadau'r Awdurdod ac anghenion y gymuned. Gallai'r cyfweiliad gynnwys adolygiad o hyfforddiant a datblygiad a dderbyniodd yr aelod dros y flwyddyn flaenorol.

Dylid nodi nad yw ADP yn Arfarniad o Berfformiad, ond yn fodd o gefnogi a datblygu aelodau.

Mae pob aelod wedi cael gwahoddiad i gael ADP ac mae'r rhain wrthi'n cael eu trefnu ar gyfer yr aelodau hynny a dderbyniodd y cynnig. Nid oes rhaid i'r aelodau gael ADP.

4.5 E-ddysgu

Mae datblygiad adnodd e-ddysgu ar gyfer aelodau wrthi'n cael ei gydlynu'n genedlaethol gan Rwydwaith Swyddogion Cefnogi Aelodau, ar y cyd â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru. Mae plattform e-ddysgu cenedlaethol a gynhelir gan y GIG yn cael ei ddatblygu i'w ddefnyddio gan awdurdodau lleol. Mae gwaith diweddar wedi bod yn canolbwyntio ar sicrhau bod y plattform hwn yn gweithio'n dda gyda'r dyfeisiau symudol y mae aelodau'n eu defnyddio'n aml, ei fod yn hawdd i'r aelodau gael gafael arno a'i ddefnyddio a bod ganddo amrywiaeth o fodiwlau diweddar sy'n canolbwyntio ar gynghorwyr.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Nid yw'r adroddiad hwn yn cyfrannu'n uniongyrchol at y Blaenoriaethau Corfforaethol, er y bydd aelodau etholedig sydd wedi'u hyfforddi ac yn cael cymorth priodol yn cyfrannu at berfformiad y Cyngor ym meysydd strategaeth, datblygu polisiau a gwneud penderfyniadau.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Darperir y rhan fwyaf o'r cynllun hyfforddi gan Swyddogion y Cyngor. Nid yw hyn yn gofyn am arian ychwanegol ond bydd yn gofyn am amser y Swyddogion, ac fe fydd hyn yn ffactor wrth bennu maint a chymhlethdod y rhaglen y mae modd ei darparu. Mae angen gwaith hwyluso allanol ar gyfer rhai meysydd hyfforddi ac fe fyddai angen cynnwys hyn o fewn y gyllideb hyfforddi aelodau.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes angen aseiad ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

Adroddir ar faterion hyfforddi a datblygu aelodau i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a'r Cyngor llawn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes angen datganiad ar gyfer yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Bwriad hyfforddiant a datblygiad yw darparu'r wybodaeth a'r sgiliau y mae eu hangen ar yr aelodau i gyflawni eu gwahanol rolau. Heb yr hyfforddiant hwn, mae risg uwch mewn rhai meysydd o heriau llwyddiannus i benderfyniadau neu atgyfeiriadau i Ombwdsmon y Gwasanaethau Cyhoeddus, a pherfformiad gwaelach yn gyffredinol.

10 Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011